

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

19. BURZY

Zvláštní forma trhu, střetává se nabídka s poptávkou.

Zvláštnostmi tohoto trhu jsou podstatné znaky burzy:

1. Obchody se uzavírají zastupitelnými předměty, se kterými je přípustné obchodovat.

Jsou

charakterizovány normami, předpisy, standardy, popisem...

- Jsou to:
- * suroviny
 - * paliva
 - * cenné papíry
 - * potraviny
 - * devizy a valuty
 - * lodní prostor

Každý kus nebo druh zboží může být nahrazen jiným – FUNGIBILITA.

Fungibilní jsou: - kovy – Ag, Au, Cu

- přírodní produkty – káva, mouka, olej – lze je členit do druhů

2. Předměty, s nimiž se obchoduje, nejsou na burze zastoupeny

3. Jsou stanoveny přesné podmínky obchodování

4. Burzovní obchody se konají pravidelně v určenou dobu a na stejném místě

5. Obchodů na burze se může zúčastnit přesně vymezený počet osob.

Uvedte pět příkladů fungibilních produktů:

Uvedte pět předmětů, se kterými nelze na burze obchodovat:

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Historie burz

Původně ve středověku v Benátkách, Miláně, Florencii, z pravidelných schůzek obchodníků na určitých předem stanovených místech. Název vznikl v Bruggách v domě obchodníka Van den Burse (na obchodě bylo označení tří měšců). Byla to komoditní -zbožová burza.

Vysvětlete pojem komoditní burza:

1940 – burza přenesena do Antverp

1531 – postavena v Antverpách první kurzovní budova

Další budovy 1546 – Lyon

1563 – Paříž

1558 Hamburk

Obchody probíhaly se směnkami.

Vysvětlete pojem směnka, použití směnek při obchodech na burze:

1608 – založení amsterodamské burzy – obchodovalo se s koloniálním zbožím (pepř, cín, kovy) a směnky. Počátek obchodování s cennými papíry.

První CP byly akcie nizozemské Východoindické a Západoindické společnosti.

18. – 19. století – nastává specializace burz, oddělení komanditních burz od burz peněžních.

1871 – burza v Praze

1866 – zprovozněno kabelové telegrafní spojení přes oceán – zrychlení mezinárodních finančních transakcí. Londýn se stal finančním centrem celého světa. (Jestliže chtěl newyorský obchodník čaj z Číny, zajistil si akreditiv u Londýnské banky, platba šla z New Yorku do Londýna a odtud teprve do Hongkongu nebo do Šangaje.)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

20. století – využití výpočetní techniky, vznikají „tiché burzy“ na rozdíl od tradičních burz „z ruky do ruky“.

Vysvětlete pojem „tichá burza“:

Současné nejvýznamnější burzy: New York, Londýn, Tokio, Curych, Brusel, Vídeň, Chicago – cca 150 burz.

Pomocí Internetu uveďte zboží, se kterým se na jednotlivých světových burzách obchoduje:

New York

Londýn

Tokio

Curych

Brusel

Chicago

Pražská burza – činnost pozastavena v roce 1938, obnovena v roce 1991.

Burza CP Praha, a.s. – denně zveřejňuje oficiální kurzovní lístek, hodnoty indexů burzy, emise s největšími objemy obchodů, kurzy CP apod. Komise pro CP přiděluje a odebrává licence k obchodování s CP, pracuje na zákonech upravujících kapitálový trh, má kontrolní funkci.

Druhy burz

Burzy se specializovaly na obchod s různým zbožím a na obchodování různým způsobem.

1. Hledisko předmětu burzovního obchodu

- všeobecné – všechno možné – Chicago Board of Trade – zemědělské plodiny, drahé kovy a CP
- specializované - * CP – obligace, akcie, státní dluhopisy. Součástí burz CP jsou burzy devizové – obchodují s likvidními tj. kdykoliv splatnými pohledávkami, které znějí na cizí měnu

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- komoditní – zbožové – zboží musí být uchovatelné, typizované a přepravitelné a lze je prezentovat vzorky. (cukr, káva, obilí, bavlna, kaučuk, kovy ...) Cílem je zajištění trhu proti sezónním výkyvům cen a zajištění stálých podmínek pro stálé dodávky – je zajištěn odbyt a prodej. Na těchto burzách se v současné době obchoduje cca se 70 druhy zboží.
- lodního prostoru – lodní burzy – obchod s loděmi a lodními prostory. Jejich význam klesá. Jsou v New Yorku a Londýně.

2. Hledisko právní formy

Veřejnosprávní instituce – na organizaci se podílí stát – 19. – polovina 20. století.

Soukromoprávní instituce – samosprávné obchodní instituce, bez zásahů státu.

3. Hledisko rozsahu a významu činnosti

Lokální, regionální, národní, mezinárodní.

Typy burz

Francouzský typ – burza je všeobecně přístupná, ale obchoduje se jen prostřednictvím tzv. dohodců – senzálů, kteří jsou jmenováni správcem burzy a potvrzení státním orgánem.

Středoevropský typ – přístup ,mají pouze členové, dohled má státní komisař.

Anglo – americký typ – přístup mají pouze vlastníci křesel, tj. ,míst na burze a jejich prostřednictvím mohou obchodovat i nečlenové burzy. Stát do jejich činnosti přímo nezasahuje.

Organizace burz

Burzy jsou většinou neziskové organizace, založené jako OS – nejčastěji a.s. nebo ve formě veřejnosprávní instituce. Podle typu společnosti mají valnou hromadu, akcionáře, stanovy, burzovní řád, pravidla obchodování apod. Přístup na burzu je omezený, občan na ní přístup má, ale pouze jako pozorovatel. Malí investoři mohou na burze obchodovat prostřednictvím firem nebo osob, které jsou členy burzy – obchodníci s CP, ti mají své makléře s licencí ministerstva financí. Mohou to být specializované firmy, banky, brokeři.

Občan zajde do banky nebo si najde brokera, za poplatek zadá svoje požadavky a tyto instituce mu obchod zprostředkují. Během cca 10 dnů dostane kupující na svůj účet požadované akce a prodávající peníze.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Klasická burza – uprostřed místnosti je burzovní prostor – parket neboli ring, oddělený zábradlím a pouze zde se mohlo obchodovat s CP. Obchodníci se dohádají křikem, posunky, kýváním hlavy apod. Prostor kolem zábradlí se nazývá kulisa – zde probíhají neoficiální obchody s tzv. exoty, tj. CP, které nejsou registrovány burzou. Elektronická burza – obchodníci s CP jsou přímo napojeni na terminál, znají kurzy okamžitě a ihned se mohou rozhodovat.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Citace

Materiály vytvořeny z vlastních zdrojů.